

Kuopion aikuislukio

Lukuvuosisuunnitelma 2025–2026

SISÄLLYS

TOIMINTAAN VAIKUTTAVAT LINJAUKSET JA STRATEGIAT	4
1 Kuopion lukiokoulutuksen visio ja tehtävä.....	4
2 Lukuvuoden strategiset painopisteet.....	4
2.1 Kasvatus- ja koulutuspoliittinen ohjelma	4
2.2 Opetussuunnitelmatyö.....	4
2.3 Lukiokoulutuksen laatustrategia.....	5
2.4 Aikuislukion ja kampuksen painopisteet	5
LUKUVUODEN TAVOITTEET JA NIITÄ TUKEVAT TOIMENPITEET.....	6
3 Laadukas oppiminen	6
3.1 Opintojen toteuttaminen	6
3.2 Digitaalisuuden hyödyntäminen	7
3.2.1 Digitaaliset oppimisympäristöt.....	7
3.2.2 Etä- ja verkko-opiskelu.....	8
3.3 Oppimisen tuki.....	8
3.4 Opintojen saavutettavuus	10
4 Opiskelijoiden hyvinvointi	11
4.1 Ohjaus.....	11
4.2 Ryhmänohjaus	11
4.3 Opiskeluhoito.....	12
4.4 Muut tukitoimet.....	13
4.5 Turvallisuus ja yhdenvertaisuus.....	14
4.6 Opiskelijoiden osallisuus toiminnan suunnittelussa ja kehittämisessä.....	14
4.7 Hyvinvointia edistävä lukioyhteisön toiminta	15
5 Henkilöstö.....	16
5.1 Henkilöstön osaaminen ja sen kehittäminen	16
5.2 Työhyvinvointi ja sen kehittäminen	18
5.3 Henkilöstön osallisuus toiminnan suunnittelussa ja kehittämisessä	18
6 Sidosryhmäyhteistyö ja kumppanuudet.....	19
6.1 Yhteistyö toisten lukioden kanssa.....	19
6.2 Muu oppilaitos- ja työelämäyhteistyö.....	19
6.3 Kansainvälinen yhteistyö	20
6.4 Yhteistyö huoltajien kanssa	20
6.5 Muu yhteistyö	21
ORGANISOITUMINEN.....	21
7 Organisoituminen ja johtaminen	21

7.1	Johtamiskäytänteet ja toiminnan suunnittelu	21
7.2	Tiimit ja työryhmät	22
7.3	Hankkeet	23
8	Resurssit	24
8.1	Talous	24
8.2	Henkilöstö	24
8.3	Fyysinen oppimisympäristö	25
8.4	Tieto- ja viestintätekniikka	25
	ARVIOINTI	25
9	Toiminnan laadun arviointi	25
9.1	Opetuksen ja oppimisen laadun arviointi	26
9.2	Työyhteisön toiminnan laadun arviointi	26
9.3	Johtamisen laadun arviointi	27
9.4	Sidosryhmäyhteistyön laadun arviointi	27
9.5	Muut arvioinnit ja mittaukset	27
	LUKUVUODEN 2025–2026 TAPAHTUMAT	27

TOIMINTAAN VAIKUTTAVAT LINJAUKSET JA STRATEGIAT

1 KUOPION LUKIOKOULUTUKSEN VISIO JA TEHTÄVÄ

Kuopion lukiokoulutuksen visio

Kuopion lukiot ovat laatulukioita, joissa kasvetaan yhdessä avarakatseisiksi ja empaattisiksi yhteiskunnan jäseniksi. Opiskelija oppii tunnistamaan ja kehittämään omia vahvuuksiaan niin, että hän uskoo omiin mahdollisuuksiinsa toteuttaa unelmiaan.

“Nuori elää Kuopion lukioissa elämänsä parasta aikaa.”

Kuopion lukiokoulutuksen tehtävä

Kuopion lukiokoulutuksen tehtävänä on tarjota laadukasta ja monipuolista lukiokoulutusta oppivelvollisuusikäisille.

Kuopion aikuislukio (iltalinja, TUV-koulutus ja kaksoistutkinto)

Kuopion aikuislukio kuuluu Kuopion keskustan lukiokampukseen yhdessä Kuopion Lyseon lukion ja Kuopion taidelukio Lumitin kanssa. Kuopion aikuislukiossa vastataan lukiolain tavoitteeseen tukea opiskelijoiden kasvamista hyviksi, tasapainoisiksi ja sivistyneiksi ihmisiksi ja aktiivisiksi yhteiskunnan jäseniksi sekä antaa opiskelijoille työelämän, harrastusten sekä persoonallisuuden monipuolisen kehittämisen kannalta tarpeellisia tietoja, taitoja ja valmiuksia. Lisäksi koulutuksen tarkoituksena on antaa opiskelijoille valmiuksia elinikäiseen oppimiseen ja itsensä jatkuvaan kehittämiseen.

2 LUKUVUODEN STRATEGISET PAINOPISTEET

Kuopion lukiotoimessa määritellään yhteiset strategiset painopisteet. Jokainen lukio määrittelee lisäksi omia tavoitteitaan lukuvuositason tasoisesti omien painotusalueidensa kautta.

2.1 KASVATUS- JA KOULUTUSPOLIITTINEN OHJELMA

Lukiokoulutuksen rakenteeseen ja hallintoon liittyvät muutokset tukevat Kasvatus- ja koulutuspoliittisen ohjelman toimintasuunnitelmaksi luodun Kuopion lukioden yhteinen toimenpidesuunnitelma 2035-asiakirjan tavoitteiden toteutumista. Suunnitelma toimii pitkän ajan kehittämissiisakirjana lukioden toiminnanohjauksessa ja laadunhallinnassa sekä verkostoratkaisun taustavisiona.

2.2 OPETUSSUUNNITELMATYÖ

Lukuvuonna 2025–2026 perehdymme lukiokoulutuksen oppimisen tuen muutoksiin, luomme paikalliset käytänteet ja otamme ne käyttöön. Seuraamme aktiivisesti, kun päivälukioissa järjestetään lukioiden työelämä- ja korkeakouluviikko keväällä 2026. Samalla pohdimme sen mahdollisuuksia tulevaisuuden toteutukseen myös aikuislukiossa.

2.3 LUKIOKOULUTUKSEN LAATUSTRATEGIA

Opetus- ja kulttuuriministeriö julkaisi vuonna 2022 *Lukiokoulutuksen laatustrategian*, jonka tavoitteena on edistää lukiokoulutuksen laatu- ja toiminnan kehittymistä sekä luoda yhdensuuntaiset periaatteet laadunhallinnalle ja sen johtamiselle lukiokoulutuksessa vuoteen 2030 mennessä. Strategian linjausten tavoitteena on palvella kehittämistyötä sekä laadukasta oppimista. Lukiokoulutuksen laatustrategiassa on nimetty **lukiokoulutuksen laatutekijät**, jotka ovat laadukas oppiminen, hyvinvointi ja osallisuus, kehittyvä toimintakulttuuri sekä saavutettava lukiokoulutus.

Vakiinnutamme laatustrategian tavoitteiden mukaisen ja laatuhankeissa kehitetyn laatutyön osaksi Kuopion lukiokoulutuksen toimintakulttuuria. Lukioiden yhteinen laatutyöryhmä jatkaa työskentelyä. Työryhmän vetäjänä toimii Lyseon lukion virka-apulaisrehtori Päivi Kiiski ja aikuislukion edustajana apulaisrehtori Tiina Kaljunen.

Osana Laatuapila-hanketta Viisiapila-verkosto kehitti vertaisarviointijärjestelmän. Arvioinnin avulla tarkastelemme yhdessä toimintamme vahvuuksia ja kehittämisaalueita. Vertaisarvioinnissa painotetaan erityisesti koulutuksen laatua edistäviä ydinalueita, kuten johtamista, oppimisen tukea, opettajien osaamisen kehittämistä sekä hyvinvoinnin ja osallisuuden vahvistamista. Aikuislukiossa vertaisarviointia on toteutettu niin, että Jyväskylän aikuislukio suoritti vertaisarvioinnin Kuopioon keväällä 2025 ja me Jyväskylään syksyllä 2025.

2.4 AIKUISLUKION JA KAMPUKSEN PAINOPISTEET

Keskustakampuksen lukioiden (Aikuislukio, Lumit ja Lyseo) yhteisenä painopisteenä on vahvistaa opiskelijoiden opiskelutaitoja, etenkin luku- ja kirjoitustaitoja. Lisäksi tavoitteena on kannustaa opiskelijoita sitoutumaan taitojen ja tietojen omaksumiseen opiskelumotivaation ja oppimistulosten parantamiseksi.

Kuopion aikuislukion lukuvuoden 2025-2026 painopistealueina jatketaan edelliseltä lukuvuodelta hyvinvointia edistävän yhteisöllisen opiskeluhuoltotyön kehittämistä ja opiskelijoiden opintoihin kiinnittymisen vahvistamista. Lisäksi aikuislukion kokonaisuuden kehittämistyön tueksi lisäämme yhteistyötä muihin aikuislukioihin ja perehdymme verrokkeina mm. Oulun, Jyväskylän ja Joensuun aikuislukion eri linjojen toimintaan.

LUKUVUODEN TAVOITTEET JA NIITÄ TUKEVAT TOIMENPITEET

3 LAADUKAS OPPIMINEN

3.1 OPINTOJEN TOTEUTTAMINEN

Kuopion lukioissa panostetaan korkeatasoiseen, motivoivaan opetukseen ja nähdään oppiminen sekä yksilöllisenä että yhteisöllisenä prosessina. Tavoitteena on, että opiskelija kokee omistavansa oman oppijuutensa eli on vastuullinen ja aktiivinen toimija oppimisprosessin aikana. Oppimista tuetaan jatkuvan ja monipuolisen arvioinnin keinoin.

Lukiokoulutuksen oppimisympäristöt mahdollistavat monipuolisten ja ajanmukaisten työskentelymenetelmien käyttämisen. Yhteisöllisten oppimisen menetelmien käyttöä sekä luokkahuoneiden ulkopuolella tapahtuvaa oppimista kehitetään edelleen. Aineenopettajat vastaavat omalta osaltaan aineensa opiskelutaitojen opettamisesta ja harjaannuttamisesta.

Lukioiden opetus toteutuu pääsääntöisesti monimuotoisena kontaktiopetuksena. Kontaktiopetuksen rinnalla etä- ja verkko-opetus lisää opiskelijan mahdollisuuksia joustaviin opintoratkaisuihin ja laajentaa opetustarjontaa. Itsenäiset opintosuoritukset toteutetaan pääasiassa Kuopion lukioiden yhteisen verkkotarjottimen kautta.

Yksilöllisiä opintopolkuja vahvistetaan lukioiden yhteistä kurssitarjotinta ja verkkotarjotinta kehittämällä sekä monipuolisen korkea-asteen kanssa tehtävän yhteistyön avulla. Erityis- tai painotuslinjoilla opiskeleville sekä kahden tutkinnon opiskelijoille räätälöidään sekä ryhmäkohtaisia että henkilökohtaisia opintopolkuja.

Kampustasolla tehdään vahvaa yhteistyötä. Yhteistyö koskee sekä tilojen käyttöä että opettajien ja opiskelijoiden liikkuvuutta. Näin pyritään joustaviin ja taloudellisiin ratkaisuihin.

Kuopion aikuislukion iltalinjan opiskelijat ovat pääsääntöisesti 18 vuotta täyttäneitä, mutta opiskelijaksi voidaan rehtorin päätöksellä ottaa myös alaikäisiä opiskelijoita. Opetuksessa ja ohjauksessa käytetään monipuolisia ja joustavia menetelmiä. Henkilökohtaisella ohjauksella pyritään löytämään opiskelijan omat vahvuudet. Opiskelijan aikaisempia tietoja ja kokemuksia hyödynnetään opintojen suunnittelussa ja etenemisessä. Tavoitteena on vahvistaa opiskelijan taitoja jatkuvaan oppimiseen.

Kuopion aikuislukio iltalinja tarjoaa opiskelijoilleen mahdollisuuden:

- Suorittaa lukion oppimäärän (88 opintopistettä)
- Suorittaa yksittäisten oppiaineiden oppimäärän
- Suorittaa yksittäisiä opintojaksoja
- Suorittaa ylioppilastutkinnon tai sen osan
- Korottaa lukion päättötodistuksen arvosanoja
- Korottaa perusopetuksen päättötodistuksen arvosanoja

Kuopion aikuislukio järjestää Kuopion kaupungin TUVA-koulutusta eli tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta. Koulutus on suunnattu oppijoille, joilla ei ole toisen asteen tutkintoa tai jotka jostain syystä

tarvitsevat valmentavaa koulutusta. Koulutuksen tavoitteena on vahvistaa opiskelijan opiskeluvalmiuksia, arjen taitoja ja elämänhallintaa.

Kuopion kaupungin TUVA:lla on lukuvuonna 2025–2026 neljä eri linjaa:

- Kymppi-TUVA, joka painottuu perusopetuksen sisältöjen vahvistamiseen ja päättöarvosanojen korottamiseen
- Silta-TUVA, joka on pienryhmämuotoinen, työelämä- ja leirijaksoja sisältävä koulutus
- S2-TUVA, joka painottuu suomen kielen osaamisen vahvistamiseen
- Paja-TUVA, joka on tarkoitettu perusopetuksen päättötodistusta vailla oleville oppijoille

Kuopion aikuislukio vastaa kaksoistutkinnon toteuttamisesta yhteistyössä Savon ammattiopiston kanssa. Opetus järjestetään päiväopetuksena Savilahden kampuksella. Kahden tutkinnon opiskelijat voivat suunniteltujen opintopolkujen mukaisesti sisällyttää kaksoistutkintoon äidinkielen lisäksi neljä oppiainetta seuraavista:

- Englanti
- Pitkä tai lyhyt matematiikka
- Ruotsi
- Terveystieto
- Psykologia
- Yhteiskuntaoppi
- Fysiikka

Edellä mainittujen aineiden lisäksi opiskelijoille tarjotaan Savilahdessa Opiskelun TVT-taidot-opintojakso sekä yksi liikunnan opintojakso (vanhojen tanssit). Yhteistyössä Savon ammattiopiston kanssa toteutetaan uusi opintojakso (Oppimisen avaimet), jonka tavoitteena on opiskelutaitojen vahvistaminen. Kahden tutkinnon opiskelija voi valita opintoja myös aikuislukion ilta- ja verkkotarjottimelta.

Lisäksi aikuislukio tekee tiivistä yhteistyötä Savon ammattiopiston TUVA-koulutuksen kanssa mm. YTO-opintojen ja perusopetuksen oppimäärää korottavien opintojen osalta. Aikuislukio järjestää SAKKYn tuvalaisille korotuskursseja Savilahdessa.

Kuopion aikuislukio vastaa myös Kuopion lukioiden yhteisen verkkotarjottimen toteutuksesta. Aikuislukion opettajat ohjaavat verkossa useiden oppiaineiden opintoja.

3.2 DIGITAALISUUDEN HYÖDYNTÄMINEN

3.2.1 Digitaaliset oppimisympäristöt

Käytössä olevien digitaalisten oppimisympäristöjen on tarkoitus tukea oppimisprosessia monipuolisesti. Ympäristöt antavat mahdollisuuden toteuttaa oppijalle itselleen sopivia oppimistyyliä, mikä mahdollistaa elinikäisen oppimisen taitojen omaksumisen opettajan ohjauksessa. Digitaalisten oppimisympäristöjen toimintaa seurataan ja kehitetään opettajilta ja opiskelijoilta saatujen palautteiden perusteella. Kehittäminen voi kohdistua ympäristön valintaprosessiin, ympäristön ominaisuuksiin ja koulutustarpeiden täyttämiseen.

Opiskelijoiden riittävä taitotaso hyödyntää lukioiden digitaalisia oppimisympäristöjä ja digitaalisia kokeita varmistetaan heti lukion alussa suoritettavalla OP12-opintojaksolla. Lukio-opintojen aikana opiskelijan

tietoja ja taitoja kehitetään ohjaavan arvioinnin avulla. Digitaaliset oppimisympäristöt tukevat opettajan työtä oppijan monipuolisessa arvioinnissa ja ohjauksen tarpeen määrittelyssä. Pedagogisesti mielekkäällä tavalla digitaalisia ympäristöjä hyödyntäen opiskelija löytää itselle sopivia oppimisen tapoja ja keinoja arvioida oppimaansa myös lukion jälkeen.

Opiskelijoiden käytössä olevat oppimateriaalit ovat pääosin digitaalisia. Verkko-oppimisympäristöinä Kuopion lukioissa käytössä ovat Teams ja Moodle.

Lukuvuoden 2025–2026 aikana panostetaan erityisesti opettajien tekoälyosaamisen kehittämiseen. Toimintansa aloittavan tekoälytiimin tarkoituksena on jatkaa Kuopion lukiotoimen opettajien kouluttamista tekoälyn käyttöön tarjoamalla kouluille koulutuksia sekä jokaiselle opettajalla mahdollisia, mutta vapaaehtoisia tekoälytyöpajoja. Lisäksi tiimi rakentaa lukuvuoden aikana opettajille suunnatun tekoäly-tukisivuston, josta jokainen opettaja voi saada konkreettisia ohjeistuksia oman ja opiskelijoiden työn ohjaamiseen tekoälyn käytön osalta. Kuopion lukiotoimen tekoälytiimiin kuuluvat pedagogiset valmentajat Matti Lähtevänoja ja Riikka Korosalmi, sekä Marjo Martikainen, Anne Pitkänen ja Mirja Visuri. Tekoälyn osalta järjestetään lukioden yhteinen ½-VESO tammikuussa 2026.

Pelillisyyttä lukioon -hankkeessa (OPH) tavoitteena on 1) lukiokoulutuksen oppimisympäristöjen kehittäminen pelillisiä elementtejä hyödyntämällä, 2) opiskelijoiden tulevaisuustaitojen vahvistaminen sekä opiskelumenetelmien rikastaminen pelillisyyden, pelilukutaidon ja pelinkehityksen avulla ja 3) pelillisyyttä, pelinlukutaitoa ja pelinkehitystä tukevien materiaalien ja opintokokonaisuuksien tuottaminen osaksi lukion digitaalisten taitojen oppimisen polkua huomioiden opetussuunnitelma, tuntikehys ja oppimisanalytiikka. Hanke jatkuu vuoden 2025 loppuun ja sen rahoituksella toteutetaan mm. pedagogisten valmentajien toteuttamia koulutuksia. Hankekoordinaattorina toimii Matti Lähtevänoja.

3.2.2 Etä- ja verkko-opiskelu

Kuopion lukioissa panostetaan opiskelijoiden etäopiskelutaitojen kehittämiseen ja tukemiseen. Näitä teemoja käsitellään mm. OP12- ja OP11- opintojaksoilla. Tukena toimivat lukuvuonna 2024–2025 käyttöön otetut etäopiskelijan ja hybridiopetuksen oppaat.

Kuopion lukioden yhteisen verkkotarjottimen ohjatut ja aikataulutetut, mutta omatahtiset opintojaksot lisäävät opiskelijan mahdollisuuksia joustavan opintopolun rakentamiseen. Verkko-opintoina suoritettavissa ovat lähes kaikki valtakunnalliset pakolliset ja valinnaiset opintojaksot, ja opintoihin ilmoittaudutaan opinto-ohjaajan kautta. Lukuvuonna 2025–2026 verkkotarjottimen kehitystyö jatkuu, tavoitteena mm. verkko-opintojen keskeytymisten vähentäminen ja lukuvuonna 2024–2025 aloitetun kesätarjonnan toteutuksen arviointi. Tietoa ja ohjeita niin henkilöstölle kuin opiskelijoillekin on koottu syksyllä 2025 käyttöön otetulle verkkosivustolle <https://haelukioon.fi/web/opiskelijalle/kuopion-lukioiden-verkkotarjotin/> Verkkotarjotinryhmän vetäjänä toimii Ensio Vatanen ja muut jäsenet ovat Aurora Hansen, Tiina Kaljunen ja Jutta Mäkisalo.

3.3 OPPIMISEN TUKI

Opiskelijan oppimisen tuki lukiossa on kaikkien opiskelijoiden oikeus ja toteutuu koko opetushenkilöstön yhteistyönä. Aineenopettajat huomioivat erilaiset tuen tarpeet käyttämällä monipuolisia opetuksen ja arvioinnin menetelmiä. Tukiopetusta tarjotaan eri muodoissa: mahdollisia ovat tukipajat, tukikurssit ja opettajien tarjoamat yksilölliset tukiopetuskerrat sekä samanaikaisopettajuus joko aineenopettajien yhteistyönä tai aineenopettajan ja erityisopettajan yhdessä toteuttamana.

Oppimisen tuen uudistus astui voimaan 1.8.2025 ja sen osalta järjestettiin lukioden yhteinen ½-VESO elokuussa 2025.

Lukion erityisopetus on ensisijaisesti pedagogista tukea, joka kohdistuu oppimaan oppimiseen, oman oppimistyylin löytämiseen sekä itsetunnon vahvistamiseen oppijana. Erityisopettaja antaa tukea oppimisvaikeuksiin, ei yksittäisten aineiden opetusta tai tukiopetusta. Erityisopettaja antaa yksilöohjausta opiskeluteknikoihin, tekee lukemisen, kirjoittamisen ja matemaattisen osaamisen valmiuksia mittaavia testejä sekä tukee opiskelijaa esimerkiksi tehtävissä ja työskentelyn aikataulutuksessa. Yhteistyö aineenopettajien, opinto-ohjaajien, hyvinvointialueen työntekijöiden, huoltajien sekä opiskelijan hyvinvointia tukevien verkostojen kanssa on keskeinen osa lukion erityisopettajan työnkuvaa.

Lukuvuoden alussa erityisopettaja kartoittaa perusopetuksesta siirtyvien opiskelijoiden tuen tarpeet lukio-opintoihin yhdessä nuorten sekä huoltajien kanssa. Erityisopettaja käy läpi 1. vuositason opiskelijoiden tekemän Niilo Mäki Instituutin DigiLukiseulan ja kutsuu seulassa huomioita saaneet opiskelijat haastatteluun. Huomioiden ja haastattelun perusteella erityisopettaja voi ohjata ja suositella opiskelijalle Niilo Mäki Instituutin lukemis- ja kirjoittamistaitojen yksilötestiä. Lukemis- ja kirjoittamistaitojen yksilötesti toteutetaan yhdessä erityisopettajan kanssa ja opiskelijan kanssa sovitaan mahdollisista opiskelun tukitoimista. MAY01-opintojaksolla toteutetaan lähtötasotesti.

Opiskelun tukitoimia voivat olla esimerkiksi lisääjän mahdollisuus koetilanteissa sekä painetut oppimateriaalit ja oppikirjat opiskelun tukena. Opiskelun tukitoimet kirjataan opiskelijan oppimisen Wilmaan Tuki-välilehdelle ja oppimisen tuen suunnitelmaa päivitetään sekä täydennetään opiskelijan ja erityisopettajan yhteisissä tapaamisissa. Erityisopettaja opastaa ja tekee opiskelijan kanssa mahdolliset erityisjärjestelyiden hakemukset ylioppilaskirjoituksia varten.

Lukuvuonna 2025–2026 Kuopion lukioissa työskentelee yhteensä seitsemän erityisopettajaa. Erityisopettajista viisi työskentelee Kuopion kaupungin päivälukioissa, yksi LUPA-pajatoiminnan parissa ja yksi Kuopion aikuislukiossa sekä TUVA-opetuksessa.

Kuopion aikuislukion erityisopettajina toimivat Aurora Arponen, joka työskentelee Puistolassa (TUVA) sekä Lumitilla (iltaopetus) ja Helmi Pulkkinen (eo/opo), joka työskentelee Puistolassa (TUVA). Oppivelvollisten opiskelijoiden määrä aikuislukiossa on kasvaa koko ajan. Oppivelvollisten määrän kasvu on lisännyt opintojen seuraamisvastuuta ja muuttanut aikuislukion pedagogisia käytänteitä. Aikuislukiossa erityisopettajan tuki painottuu yksilötukeen. TUVA:lla erityisopettaja voi myös olla mukana oppitunneilla. Yksilötuen lisäksi aikuislukiossa järjestetään tukiopintojaksot englannissa, matematiikassa ja ruotsissa.

Kaksoistutkinto-opiskelijoiden erityisopetuksesta vastaa Savilahdessa Savon ammattiopiston erityisopettaja Kati Strandén. Hän huolehtii ylioppilaskirjoitusten erityisjärjestelyhakemuksista.

Lisäksi lukuvuoden 2025-2026 kokeillaan niin iltaopetuksen kuin kaksoistutkinnon osalta uusia tuen muotoja ja koetetaan saada opiskelijat sitoutumaan niiden käyttämiseen.

Lukio-opiskelijoiden oppimisen tuen kehittäminen ja vahvistaminen (OPH). Hankkeen päämäärä on luoda Kuopion lukioissa yksilöllisesti räätälöity samanaikaisopettamisen malli, jonka avulla voidaan vastata

paremmin erilaisten oppijoiden akateemisiin ja sosioemotionaalisiin tarpeisiin. Erityinen huomio kiinnitetään Kuopion lukioissa vallitseviin erityispiirteisiin, kuten opettajien ja oppilaiden väliseen vuorovaikutukseen. Hankkeen tarkoituksena on antaa opettajille tietoja, taitoja ja työkaluja, joilla he voivat tukea oppilaita yksilöllisesti ja samalla edistää yhteisöllisyyttä. Pidemmällä aikavälillä tavoitteena on myös vähentää koulupudokkuutta ja parantaa yleistä hyvinvointia Kuopion lukioympäristössä. Tavoitteena on kehittää lukioden toimintakulttuuria ja pedagogisia käytänteitä, jotka tukevat yksilöllisen oppimisen strategiaa. Hankkeen vastuurehtorina toimii Mika Strömberg. Hanke päättyy 31.12.2025.

3.4 OPINTOJEN SAAVUTETTAVUUS

Kuopion lukioissa jokaisella opiskelijalla on mahdollisuus kasvaa, oppia ja osoittaa oppimaansa. Opintojen saavutettavuutta Kuopion lukioissa varmistetaan monin eri tavoin:

- Jatkuvan oppimisen periaate ohjaa lukiokoulutuksen käytännön työtä ja toimintaa. Opiskelijoita kannustetaan ottamaan vastaan ja pohtimaan uusia ja innostavia asioita avoimin mielin läpi koko elämänsä.
- Oppimisympäristöjen ja opetusmateriaalien sekä työskentelymenetelmien valinnassa huomioidaan monenlaisten oppijoiden taustat ja tarpeet.
- Opiskelijoiden opintojen ja työskentelyn ohjaamisessa huomioidaan yhdenvertaiset opiskelumahdollisuudet.
- Digitaaliset ympäristöt ovat helppokäyttöisiä kaikille käyttäjille, myös eri tavoin toimintarajoitteisille tai ikääntyneille opiskelijoille.
- Opetusmateriaalin valinnassa kiinnitetään huomiota siihen, että materiaali on kielitietoista ja kuvastaa moninaista yhteiskuntaa.
- Lukioden fyysinen saavutettavuus on hyvä ja kulkuyhteydet ovat toimivat.

4 OPISKELIJOIDEN HYVINVOINTI

4.1 OHJAUS

Kuopion lukioissa ohjaus on koko oppilaitoksen henkilöstön yhteistä työtä. Päävastuu ohjauksen käytännön järjestämisestä sekä kokonaisuuden suunnittelusta ja toteutuksesta on opinto-ohjaajilla. Lukuvuonna 2025–2026 jokaisessa lukiossa työskentelee 1–3 päätoimista opinto-ohjaajaa.

Lukioiden opinto-ohjaus toteutuu henkilökohtaisena ohjauksena, pienryhmäohjauksena sekä luokkamuotoisena ohjauksena. Henkilökohtaista ohjausta on saatavissa tarpeen mukaan omalta opinto-ohjaajalta. Ohjaus on prosessi ja opintovalintoja tai niiden muutoksia tehdessä myös koulutus- ja uraohjauksen näkökulma on aina läsnä. Lukioiden opinto-ohjaajat osallistuvat osaltaan yhteisölliseen opiskelijahuoltotyöhön ja tekevät yhteistyötä opiskelijahuollollisiin tai opetuksen järjestämiseen liittyvien asioiden osalta eri toimijoiden kanssa (erityisopettaja, terveydenhoitaja, lukiokuraattori, lukiopsykologi jne) niin koulun sisällä kuin ulkopuolellakin. Sidosryhmäyhteistyö niin korkea-asteen, työelämän kuin julkishallinnon tahojen kanssa on myös tärkeä osa opinto-ohjaajien työtä. Opinto-ohjaajat ohjaavat ja neuvovat opiskelijoita myös ylioppilaskirjoituksiin liittyvissä kysymyksissä ja ilmoittautumisissa.

Opinto-ohjauksessa on kaksi pakollista opintojaksoa, *OPo1 Minä opiskelijana* ja *OPo2 Jatko-opinnot, työelämä ja tulevaisuus*. Niiden toteutuksessa on erilaisia käytänteitä lukioittain. Opinto-ohjauksen tunneilla on vierailijoita niin koulun oman henkilöstön osalta kuin ulkopuoleltakin, ja koulutukseen ja työelämään liittyvää tietoutta tarjoillaan opiskelijoille messuilla, koulutusalaesittelyissä ja muissa tapahtumissa. Mahdollisuuksien mukaan opiskelijat osallistuvat lukioaikana myös ainakin yhden päivän työelämään tutustumispäivään. Lukion päättövaiheessa opinto-ohjauksen tunneilla käsitellään mm. yhteishakuun, valmistumiseen ja omaan taloudenpitoon liittyviä teemoja sekä välivuoden ja kansainvälistymisen mahdollisuuksia. Osa tunneista voidaan järjestää pienryhmäohjauksena.

Aikuislukion opinto-ohjaajina toimivat Henri Huovinen, Jutta Mäkisalo ja Helmi Pulkkinen (opo/eo). He yhdessä vastaavat iltaopiskelijoiden ja TUVAn opiskelijoiden ohjaamisesta sekä kahden tutkinnon opiskelijoiden ohjauksesta Savon ammattiopiston kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti. Sopimuksen mukaisesti aikuislukion opinto-ohjaaja pitää opiskelijoille aloitusinfot ja ohjaa opintojen loppuvaiheessa esimerkiksi ylioppilaskirjoituksiin liittyvissä asioissa sekä neuvoo tarvittaessa ammattiopiston opinto-ohjaajia lukio-opintoihin liittyen. Aikuislukion iltaopiskelijoiden opinto-ohjaus järjestetään pääsääntöisesti yksilöohjauksena, mutta opinto-ohjaaja pitää myös ryhmämuotoisia infoja esimerkiksi uusille opiskelijoille tai yhteishakuun liittyen. TUVA:lla järjestään yksilöohjauksen lisäksi luokkamuotoista ohjausta.

OP1-opintojakso koostuu henkilökohtaisen opintosuunnitelman laatimisesta, henkilökohtaisesta opinto-ohjauksesta sekä ryhmämuotoisista ohjauksista. OP5-opintojakson pitää TVT-opettaja Esa Pulkka.

Aikuislukion opiskelijat voivat osallistua mm. Itä-Suomen yliopiston Hae yliopistoon - sekä Savonia ammattikorkeakoulun Kampus tutuksi -päivään.

4.2 RYHMÄNOHJAUS

Ryhmänohjauksen kehittämisryhmä jatkaa toimintaansa lukuvuonna 2024–2025. Lukuvuoden tavoitteita ovat ryhmänohjaustoiminnan kehittäminen edelleen, yhteisen suunnittelun tehostaminen sekä opiskelijoiden ryhmäytymisen tukeminen. Ryhmän vastuuhenkilönä toimii Päivi Kiiski.

Keskustan lukioissa jokaiselta vuositason tasolta on valittu kaksi ryhmänohjauskoordinaattoria ja viherkampukselta yhteensä kaksi koordinaattoria. Ro-koordinaattorit toimivat työparina opintovuosittain. Kaikkien ro-koordinaattoreiden tapaaminen järjestetään kolme kertaa lukuvuoden aikana.

RO-koordinaattorit

- teemoittavat ryhmänohjaukset jaksoittain
- kutsuvat koolle oman opintovuoden ryhmänohjaajat ja toimivat yhteyshenkilöinä, mutta kaikki ryhmänohjaajat ovat osallistuvat suunnittelutyöhön (tehtävien delegointi)
- kunkin opintovuoden ryhmänohjaajat kokoontuvat yhden kerran jaksossa
- perehdyttävät uudet ryhmänohjaajat lukuvuoden alussa
- koko kaupungin koordinaattorit tapaavat vuositasoittain kolme kertaa lukuvuodessa
- kehittävät työn arvioinnin mittareita (esimerkiksi ryhmänohjausläsnäolojen seuraaminen)
- tekevät muuta kehittämistyötä (kirjallisuuteen tutustuminen ja sopivien koulutusten kartoittaminen)

Lukiokohtaiset ryhmänohjaajien tapaamiset päätetään lukioittain ja näissä tapaamisissa suunnitellaan yhdessä jakson ryhmänohjausten sisältö.

Aikuislukiossa ro-agentit ovat lukuvuonna 2025–2026 opettajat Emmi Hurmeranta ja Mira Lyytikäinen. Ro-agentit, ryhmänohjaajat ja opiskelijat tapaavat toisiaan ainakin kerran joka jakson viimeisenä opetuspäivänä jaksokahvien merkeissä. Kahvit ovat teemoitettuja tapaamisia, joiden jälkeen ryhmänohjaajat opiskelijoineen siirtyvät omaan tapaamiseensa. Teemat ovat osittain samoja kuin päivälukioiden ryhmänohjauksissa, mutta niitä on kohdistettu aikuislukion tarpeisiin soveltuviksi. Toiminnan tavoitteena on ryhmänohjauskäytäntöjen vakiinnuttaminen oppilaitoksen toimintatapoihin, ryhmänohjauksen laadullinen kehittäminen ja opiskelijoiden opiskelukyvyyn ja hyvinvoinnin lisääntyminen.

Ryhmänohjaajat perehdyttävät opiskelijoita koulun käytänteisiin ja ryhmäyttävät opiskelijoita opintojen alussa yhdessä muun henkilöstön kanssa. Ryhmänohjaajat seuraavat ryhmäläistensä opintojen etenemistä ja kokonaistilannetta sekä poissaoloja. Ryhmänohjaajat tekevät tiivistä yhteistyötä huoltajien, opinto-ohjaajien, erityisopettajien, aineenopettajien ja opiskeluhuollon kanssa.

4.3 OPISKELUHUOLTO

Kuopion kaupungin lukion opetussuunnitelman mukaiset opiskeluhuoltopalvelut pitävät sisällään kuraattorin, opiskelijaterveydenhuollon ja psykologin palvelut, jotka on mitoitettu siten, että opiskelija pääsee tarvittaessa keskustelemaan henkilökohtaisessa tapaamisessa joko kuraattorin tai psykologin kanssa viimeistään seitsemäntenä oppilaitoksen työpäivänä tai kiireellisessä asiassa samana tai seuraavana päivänä. Opiskeluhuoltopalveluja järjestetään osin lukioden tiloissa ja ne toimivat pääosin ajanvarausperiaatteella. Opiskeluhuollon palveluista tiedotetaan lukioden opinto-oppaissa, Wilmassa ja koulun kotisivuilla, ja toimijat esittäytyvät lukuvuosittain uusille opiskelijoille oppitunneilla.

Kuopion kaupungilla on **lukiotoimen opiskeluhuollon kehittämisryhmä**, joka koordinoi lukioden opiskeluhuollon toimintaa. Ryhmän vetäjänä toimii opinto-ohjaaja Miika Raudaskoski. Lukioden omat yhteisölliset opiskeluhuoltoryhmät arvioivat lukion opiskeluhuollon toteutumista. Kehittämisryhmän valmisteleva päivitetty malli "Toimintaohje poissaoloihin ja opintojen etenemättömyyteen Kuopion lukioissa" otetaan käyttöön lukuvuoden alussa. Yksilökohtaista opiskeluhuollon tarvetta arvioidaan

jatkuvasti mm. opiskelumenestyksen, erityisen tuen tarpeen ja mahdollisen muun huolen perusteella. Ryhmänohjaajat seuraavat opiskelijoiden poissaoloja ja opintojen etenemistä ja ovat keskeisessä roolissa tässä arvioinnissa. Kuopion lukioilla on yhteinen opiskeluhoitosuunnitelma, jossa kerrotaan tarkemmin, kuinka opiskeluhoito toimii Kuopion lukioissa.

Kuopion lukioissa on käytettävissä myös jalkautuvan psykiatrisen sairaanhoitajan palveluita, joka saadaan Tulevaisuuden sote-keskus -hankkeen kautta.

Kuopion aikuislukion monialaiseen yhteisölliseen opiskeluhoitoryhmään kuuluvat apulaisrehtori ja rehtori, opinto-ohjaajat, erityisopettajat, RO-koordinaattorit, kuraattori (aikuislukion oppivelvolliset) Elisa Repo, kuraattori (TUVA) Päivi Grönholm, psykologi Anu Rautiainen, terveydenhoitaja Tiina Ollikainen (31.12.2025 saakka), terveydenhoitaja (aikuislukion oppivelvolliset) Susanna Hyvönen (1.1.2026 alkaen), terveydenhoitaja (TUVA) Janniina Miettinen (1.1.2026 alkaen) sekä tarvittaessa aineenopettaja, opiskelijaedustaja ja/tai huoltajaedustaja sekä alueellinen verkostotyöntekijä. Aikuislukion opiskeluhoitoryhmä kokoontuu lukuvuonna 2025–2026 kolme kertaa. Ryhmän kutsuu kokoon apulaisrehtori.

Opiskelijakohtainen yksilöllinen opiskeluhoitoryhmä kokoontuu tarvittaessa. Asiantuntijaryhmän kokoonpano vaihtelee tapauskohtaisesti. Asiantuntijaryhmän kokoaja varmistaa, että ryhmällä on toimintaansa varten tarvittava opiskelijan ja/tai huoltajan kirjallinen suostumus.

YOH! – Yhteisöllisen opiskeluhoillon kehittämishanke (OKM). Yhteisöllisen opiskeluhoillon vahvistaminen ja kehittäminen Kuopion kaupungin perusopetuksessa ja lukio-opetuksessa hanke päättyi kesällä 2025. Hankkeen tuotoksena jäivät käyttöömme esimerkiksi opiskeluhoillon vuosikello sekä [Yhteisöllinen opiskeluhoito -materiaalit](#).

4.4 MUUT TUKITOIMET

Lupa-pajan toimintaa jatketaan lukuvuonna 2025–2026 Lupa-hankkeen rahoituksella (Lupa – Kuopion lukiopajan kokonaisvaltaisen valmennusmallin kehittämishanke (ESR+)).

Lupa-paja on lukiokoulutuksen vahvimpia tukimuotoja, jonka tavoitteina on lukio-opintojen keskeyttämisen ennaltaehkäisy ja lukio-opiskelun kokonaisvaltaisen eteenpäinvieminen. Valmennuksellisenä tavoitteena on nuoren sosiaalinen vahvistaminen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin tukemiseksi. Tavoitteena on, että opiskelija on pajalla yhden lukiojakson verran, minkä jälkeen hän palaa omaan lukioonsa jatkamaan opintojaan.

Opiskelija voi toimintakykynsä mukaisesti käydä pelkästään pajaopinnoissa tai suorittaa yhtä aikaa opintojaksoja omalla lukiollaan. Lukio-opinnot pajalla noudattavat lukioiden yleistä opetussuunnitelmaa. Jokainen opiskelija etenee oman opinto-ohjaajan kanssa laaditun henkilökohtaisen oppimissuunnitelmansa mukaisesti. Lukio-opintoja ohjaavat aineenopettajat. Lupa-pajan opinto-ohjaaja auttaa opintojen suunnitteluun liittyvissä asioissa ja erityisopettaja oppimiseen liittyvien haasteiden ratkaisussa. Pajan henkilökunta arvioi tapauskohtaisesti jokaisen nuoren tuen tarpeen ensimmäisen jakson loppupuolella.

Oppivelvollisuuslakiin liittyvää ohjausta Kuopion lukioille tarjoavat oppivelvollisuuskordinaattori Loviisa Silmäri ja oppivelvollisuusasiantuntija Maiju Honkanen. He auttavat ja ohjaavat oppivelvollisuuteen liittyvissä kysymyksissä yleisellä tasolla sekä opiskelijakohtaisesti. Työskentely lukioiden henkilöstön kanssa on konsultatiivista ja ennakoivaa. Oppivelvollisuuskordinaattori ottaa vastaan oppivelvollisuuden

keskeyttämishakemukset, jos keskeytyksen perusteet ovat terveydelliset tai opiskelijan elämäntilanteeseen liittyvät muut painavat syyt. [Oppivelvollisuus - Kuopio](#).

4.5 TURVALLISUUS JA YHDENVERTAISUUS

Koulutuksen järjestäjä vastaa siitä, että yhdenvertaisuus toteutuu ja Kuopion lukioilla on yhteinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma. Opiskelijoiden hyvinvoinnin ja opiskelukyvyn edistäminen ja niiden tukeminen on koko oppilaitoksen henkilöstön tehtävä.

Kuopion lukioiden opiskeluhoitosuunnitelmassa on kuvattu toimia turvallisuuden ja yhteisöllisyyden edistämiseksi. Opiskelijat perehdytetään tiloihin ja välineisiin opintojen alussa. Tilojen siisteydestä ja tarkoituksenmukaisuudesta huolehditaan yhteistyössä koulukiinteistön henkilöstön ja opiskelijoiden kanssa. Puutteista kerätään palautetta ja niihin reagoidaan. Esteettömyys ja saavutettavuus huomioidaan tilojen suunnittelussa ja käytössä. Toimintaan liittyvät vaarat on arvioitu jokaisessa lukiossa ja niitä ehkäistään suunnitelmallisesti.

Kaikille lukioille on nimetty turvavastaavat, ja jokaisessa koulukiinteistöissä toimii oma turvallisuusryhmä, joka vastaa turvallisuussuunnitelman laatimisesta ja päivittämisestä. Turvallisuusryhmä suunnittelee ja toteuttaa lukuvuosittaiset pelastusharjoitukset sekä henkilöstön koulutukset.

Lukuvuonna 2025–2026 saatetaan loppuun kriisisuunnitelman päivitystyö, päivitetään myös Kuopion lukioiden järjestyssäännöt sekä laaditaan turvallisemman tilan periaatteet jokaiseen lukioon. Kiusaamisen ja häirinnän ilmoituskanava otetaan käyttöön syksyllä 2025. Turvallisuusvastaaville ja rehtoreille järjestetään koulutusta turvallisuusasioista.

Kuopion kaupungin koulujen riskien ja vaarojen arvioinnissa ja ennaltaehkäisyssä käytössä on wPro-sovellus. Tämän sovelluksen kautta tehdään myös ilmoitukset työtapaturmista, läheltä piti -ilmoitukset, väkivaltailmoitukset ja uhkatilanneilmoitukset.

Aikuislukioilla on edustus Lumit-kiinteistön turvallisuusryhmässä. Ryhmään kuuluvat virka-apulaisrehtori Inka Kokkonen, turvallisuusvastaavat Eerika Häkkinen ja Timo Matilainen sekä aikuislukion turvallisuusvastaava Esa Pulkka sekä mahdollisuuksien mukaan rehtori Mika Strömberg. Lukuvuosittaisen turvallisuutta edistävän toiminnan ydin on talon väen kouluttaminen. Ensimmäisen vuoden opiskelijoille pidetään turvatunnit ja kaikille opiskelijoille turvainfo lukuvuoden alussa. Henkilökunnalle järjestetään turvakävelyt.

Lukuvuonna 2025-2026 järjestetään Lumitissa turvallisuusasioihin liittyviä koulutuksia, selvitetään turvallisuusviestinnän eri mahdollisuudet yhteistyössä muiden lukioiden kanssa ja päivitetään kriisisuunnitelma. Lumitin pelastussuunnitelma on Presto oy:n sähköiselle alustalle toteuttama.

Aikuislukion osalta Puistolan turvallisuusvastaavana toimii Una Sutinen.

4.6 OPISKELIJOIDEN OSALLISUUS TOIMINNAN SUUNNITTELUSSA JA KEHITTÄMISESSÄ

Osallisuus ja yhteisöllisyys ovat tärkeä osa lukion toimintakulttuuria, ja ne vahvistavat yksilön ja yhteisön hyvinvointia. Lukiokoulutuksen tavoitteena on, että jokainen opiskelija kokee kuuluvansa itselle merkitykselliseen ja tärkeään yhteisöön. Kuopion lukioissa yhteisöllisyyttä edistetään monenlaisilla toimenpiteillä, mm. myönteisellä ja kannustavalla opiskeluilmapiirillä, ryhmäytymisellä opintojen alkuvaiheessa, ryhmänohjaajien aktiivisella toiminnalla koko opintojen ajan ja koko koulun yhteisillä tilaisuuksilla kuten juhlilla ja erilaisilla teemapäivillä.

Osallisuutta vahvistetaan myös tarjoamalla erilaisia mahdollisuuksia vaikuttaa lukion toimintaan ja kehitykseen sekä omiin valintoihin. Lukion toiminta perustuu opiskelijälähtöisyyteen, joka vahvistaa opiskelijan omaa toimijuutta, kehitystä ja oppimista. Lukion erilaiset toimintatavat rohkaisevat opiskelijoita aktiiviseen toimintaan ja osallistumiseen. Myös opetuksessa hyödynnetään osallisuutta ja yhteisöllisyyttä tukevia menetelmiä.

Lukuvuonna 2025-2026 opiskelijoiden osallisuuden kehittämisen yhteisiä painopisteitä ovat opiskelijoiden osallistaminen lukuvuosisuunnitteluun sekä Kuopion lukioiden opiskelijakuntien hallitusten yhteistyörakenteiden ja toimintatapojen luominen.

Kuopion aikuislukiossa pyritään edistämään yhteisöllisyyttä järjestämällä RO-tilaisuuksia jokaisen periodin aikana. Teemoittain vaihtelevissa tilaisuuksissa opiskelijoilla on mahdollisuus tavata ryhmänohjaajia, opettajia ja muita opiskelijoita. Kuopion aikuislukion henkilökunta ja opiskelijat osallistuvat Keskustakampuksen tapahtumiin mahdollisuuksien mukaan.

4.7 HYVINVOINTIA EDISTÄVÄ LUKIOYHTEISÖN TOIMINTA

Lukuvuonna 2025–2026 kaikissa Kuopion lukioissa perehdytään **Laatuapila –hankkeessa koottuun hyvinvointimalliin** ja otetaan käyttöön lukiolle sopivia toimenpiteitä. Hankkeen käytänteiden jalkauttamisen osalta järjestetään lukioiden yhteinen 1/2-VESO marraskuussa 2025.

Hyvinvointia edistävän lukioyhteisön ominaisuuksia ovat esimerkiksi seuraavat:

- Opiskelu- ja työympäristö on fyysisesti, psyykkisesti ja sosiaalisesti terve ja turvallinen.
- Ihmiset kohdataan yksilöinä yhteisön tarpeet huomioiden.
- Viestintä on avointa ja saavutettavaa.
- Osallisuutta ja yhteisöllisyyttä vaalitaan (esim. perinteet, yhteiset tapahtumat).
- Lukioyhteisössä on selkeät yhteiset pelisäännöt.
- Työelämätaitoja edistetään hyvinvoinnin näkökulmasta.
- Hyvinvoinnin edistämistä suunnitellaan yhteistyössä.
- Kiusaamista ennaltaehkäistään ja siihen puututaan.
- Välituntiaktiviteetit, istumisen tauottaminen ja ergonomiset työpisteet.
- Hyödynnetään hyvinvointia tukevia ja edistäviä hankkeita (esim. Meijän lukio).
- Seuranta ja arviointia toteutetaan esim. säännöllisesti toteutettavilla hyvinvointikyselyillä.

Meijän lukio – Lukiolaisten koulupudokkuuden ennaltaehkäisy ja hyvinvoinnin tukeminen Itä-Suomessa II (ESR+)

Kuopion lukiot kuuluvat Meijän lukio – Lukiolaisten koulupudokkuuden ennaltaehkäisy ja hyvinvoinnin tukeminen Itä-Suomessa II-hankkeen piiriin. Hankkeen tavoitteena on kehittää koulujen toimintakulttuuria tasavertaiseksi ja yhteisölliseksi ehkäisemällä varhaisessa vaiheessa koulupudokkuutta ja syrjäytymistä sekä mallintaa koulukiinnittymistä ja hyvinvointia. Hanke kehittää, jalkauttaa ja juurruttaa toimintoja osaksi koulun arkea lisäten kokonaisvaltaisesti nuorten osallisuutta. Lisäksi hankeaikana lisätään opetushenkilöstön osaamista ja hyvinvointia sekä huoltajien osallisuutta.

Hankkeen toiminnalla on viisi tavoitetta:

1. Koulujen toimintakulttuurin kehittäminen tasavertaiseksi ja yhteisölliseksi mittaamalla ja mallintamalla koulukiinnittymistä ja hyvinvointia
2. Lisätään nuorten kouluyhteisöön kiinnittymistä, vähennetään kohderyhmään kuuluvien koulupuutumusta ja koulukeskeyttämistä, ehkäistään nuorten syrjäytymistä ja yksinäisyyttä, nivelvaiheen yhteistyö ja sujuva siirtymä huomioiden
3. Vahvistetaan nuorten osallisuutta ja minäpystyvyyttä opinnoissa, lisätään nuorten osaamista oppimisesta ja oman koulutyönohjauksesta sekä lisätään nuorten aktiivista toimijuutta osallistaen ja hyvinvointia lisäten
4. Lisätään opetushenkilöstön osaamista nuorten koulupudokkuuden varhaisen vaiheen ehkäisemisessä sekä kohdennetaan tukea opetushenkilöstön jaksamiseen
5. Lisätään ja vahvistetaan huoltajien ymmärrystä nuorten hyvinvoinnista ja jaksamisesta sekä tuetaan huoltajia nuoren rinnalla kulkemisessa lukio-opintojen aikana

Hankkeen toiminta on suunniteltu erilaisiin teemoihin liittyvien työpakettien ympärille, joiden avulla luodaan tavoitteiden saavuttamista edesauttavia malleja, kehitetään nivelvaiheen opinto-ohjausta ja nuorten siirtymistä peruskoulusta lukioon, tuotetaan osallisuutta lisäävää toimintaa sekä ennaltaehkäistään koulupudokkuutta ja syrjäytymistä. Lisäksi toiminta tukee opiskelijan koulunkäyntiin liittyvää osaamista ja hyvinvointia.

Koulujen toimintakulttuuria kehitetään kouluille jalkautuvien hyvinvointivalmentajien ja nivelvaiheen opinto-ohjaajien avulla. Lisäksi opiskelijoiden ja opettajien osaamista lisätään erilaisten koulutusten myötä.

Edellä mainitut hanketoiminnot jatkuvat vielä lukuvuonna 2025–2026. Hankkeen projektipäällikkönä toimii Sanna Oikari, ja lisäksi hankkeessa toimivat Kuopion alueella hyvinvointivalmentajat Piia Kuusela ja Meiju Tiirikainen sekä nivelvaiheen opinto-ohjaajat Sanna Multala ja Tytti Puuronen.

Hankkeen kautta nivelvaiheen opinto-ohjaajat ovat mukana ohjaamassa TUVA:n opiskelijoita esimerkiksi oppilaitosvierailuihin liittyvissä asioissa. Lisäksi TUVA-opiskelijoille järjestetään hankkeen toimijoiden kehittämä hyvinvointiopintojakso.

5 HENKILÖSTÖ

5.1 HENKILÖSTÖN OSAAMINEN JA SEN KEHITTÄMINEN

Lukioiden opetushenkilöstön osaaminen on yksi keskeinen laatutekijä. Laatuapila-hankkeessa on koottu uudet **lukion opettajan työn osaamiskuvaukset**, joita käytetään esimerkiksi kehityskeskustelujen tukena.

Opettajien osaamisen kehittämisen tueksi on tänäkin lukuvuonna tarjolla mm. Opetushallituksen, Kuopion kaupungin ja lukiotoimen järjestämiä koulutuksia. Lisäksi monet Kuopion lukioiden hankkeet tarjoavat erilaisia kouluttautumis- ja vertaisoppimisen mahdollisuuksia. Lukuvuonna 2025–2026 Kuopion lukioiden opetushenkilöstön koulutusten keskeisiä teemoja ovat mm. opettajien toimintavalmiudet opiskelijoiden tilanteiden ja haasteiden monimuotoistuksessa sekä tekoälyn pedagogiikka ja haasteet arvioinnissa sekä oppimisen tukeen liittyvät näkökulmat.

Opettajat osallistuvat lukioiden yhteiseen ja koulukohtaiseen kehitystyöhön (aineryhmät ja pedagogiset iltapäivät).

Syksyllä 2025 otetaan kaikissa Kuopion lukioissa käyttöön *Uuden opettajan perehdytysmateriaali* (Moodle-kurssi).

Pedagogiset valmentajat

Kuopion lukioiden pedagogiset valmentajat toimivat jokaisessa lukiossa kouluttajina ja tutoreina tavoitteenaan kehittää tieto- ja viestintätekniikan hyödyntämistä oppimisen tukena. Lukuvuonna 2025–2026 valmentajat tarjoavat koulutuksia tekoälystä, pelillisyydestä, kuten pedagogisista pakopeleistä ja virtuaalimaailman käytöstä, Moodlen käytöstä, oppimisanalytiikasta, videoiden ja podcastien tuottamisesta ja kaikkineen digitaalisten opetus- ja oppimismenetelmien käytössä. Pedagogisina valmentajina toimivat Matti Lähtevänoja ja Riikka Korosalmi.

Kuopion lukioiden opettajien on mahdollista hakea yksilölliseen pedagogiseen valmennukseen, joka panostaa opettajien henkilökohtaisen valmentamisen kautta opettajien pedagogisten ja digitaitojen kehittymiseen. Pedagoginen valmennus mahdollistaa opettajan näkemisen ja tukemisen yksilönä ja kokonaisvaltaisesti. Valmennuksen ydinajatuksena on samalla huomioida ja tukea opettajan hyvinvointia. Hyvinvoivat opettajat voivat tuottaa hyvinvoivaa opetusta ja koulutusta myös oppijoiden suuntaan. Lukuvuonna 2025–2026 mahdollisuus osallistua tähän prosessiin tarjotaan 1–2 opettajalle / lukio.

Aineryhmäagenttien toiminta

Kuopion lukioiden opettajat valitsevat jokaisessa aineryhmässä yhteistyötä koordinoivan opettajan eli aineryhmäagentin. Yhteensä agentteja on 15. Aineryhmäagenttien tehtävänä on kutsua koolle ja valmistella yhteisiä tapaamisia, tiedottaa aineryhmän jäsenille esimerkiksi ajankohtaisista koulutuksista, suunnitella mahdollinen työelämään tutustumisvierailu sekä toimia aineryhmän linkkinä lukioiden johtotiimin suuntaan. Agenttien yhteistyörehtorina toimii Marjo Partanen/Aurora Hansen.

Lukuvuonna 2025–2026 aineryhmät kokoontuvat kolme kertaa.

Erasmus+-liikkuvuudet

Kuopion kaupungin lukiot muodostavat yhdessä Erasmus+-akkreditoidun liikkuvuuskonsortion. Konsortio järjestää korkealaatuisia liikkuvuustoimintoja ulkomailla sekä Kuopion kaupungin lukioiden henkilöstölle

että opiskelijoille. Konsortion akkreditointi on voimassa 31.12.2027 saakka. Akkreditoidun konsortion kansainvälinen toiminta täyttää Euroopan komission laatuvaatimukset.

Akkreditoinnin myötä Erasmus+-liikkuvuuksien rahoitus on taattu akkreditoinnin voimassaoloajalle. Rahoitus liikkuvuuksille haetaan vuosittain.

Konsortion järjestämät kansainväliset liikkuvuustoiminnot tarjoavat Kuopion kaupungin lukioden henkilöstölle sekä ammatillisia että henkilökohtaisia kehitysmahdollisuuksia. Erasmus+-akkreditoinnin kautta rahoitetaan ensisijaisesti ryhmäliikkuvuuksia, joihin opettaja osallistuu opiskelijaryhmän kanssa. Lisäksi henkilöstöllä on mahdollisuus osallistua job shadowing -jaksolle, opetusjaksolle tai itse valitsemalleen kurssille, mikäli se mahdollistuu kauden rahoituksesta. Henkilöstöä kannustetaan osallistumaan kotikansainvälisyystoimintaan esimerkiksi vastaanottamalla vierailijoita oppitunneille.

5.2 TYÖHYVINVOINTI JA SEN KEHITTÄMINEN

Kaikille Kuopion lukioille on valittu työhyvinvointivastaavat. Tyhy-vastaavat päivittävät lukion työhyvinvointisuunnitelman, koordinoivat sen mukaista toimintaa ja seuraavat suunnitelman toteutumista. He osallistuvat yhteisiin koulutuksiin ja tiedottavat työyhteisöä työhyvinvointiin liittyvissä asioissa. Tyhy-pari ideoi työhyvinvointia edistävää yhteistä toimintaa ja osallistaa työyhteisön jäseniä mukaan sen suunnitteluun ja toteutukseen. Tyhy-vastaavat voivat olla mukana myös päivittämässä lukion WPro-riskienhallintasovelluksen tietoja yhdessä rehtorin kanssa.

Työhyvinvoinnin tukemiseksi voidaan tarjota työnohjausta joko tietyille työntekijäryhmille tai lukiokohtaisesti. Työnohjauksen toteuttamiseen on ollut mahdollista hakea myös kaupungin tyhy-rahaa. Aikuislukio sai tuota rahaa 2000 euroa ja on toteuttanut työyhteisön monimuotoisuuden yhtenäistämiseen ryhmätyönohjausta.

5.3 HENKILÖSTÖN OSALLISUUS TOIMINNAN SUUNNITTELUSSA JA KEHITTÄMISESSÄ

Lukioiden henkilöstöä osallistetaan yhteiseen suunnitteluun ja kehittämiseen mm. järjestämällä yhteisiä koulutustilaisuuksia ja yhteisellä tiedottamisella. Lukuvuonna 2025–2026 lukiotoimen yhteisiä tilaisuuksia ovat ainakin VESO-koulutukset 26.8.2025, 4.11.2025 ja 14.1.2026. Laatutyöhön liittyen lukioiden vuosisuunnittelua kehitetään entistä osallistavammaksi.

Kuopion lukiotoimi tarjoaa myös yksilötasolla monipuolisia mahdollisuuksia osallistua kehittämistyöhön erilaisissa vastuutehtävissä. Näitä on tarjolla hankkeissa ja kehittämisprojekteissa sekä lukioiden että koko lukiotoimen tasolla.

Aikuislukiolla

- työhyvinvointiparina toimivat Emmi Hurmeranta ja Päivi Pola
- Aineryhmäagenttina toimii Päivi Pola.
- OAJ:n yhteysopettaja on Päivi Pola

Aikuislukion iltaopettajien tiimin vastuopettaja on Minna Hultunen, kaksoistutkinto-opettajien Anna-Kaisa Savolainen ja Paavo Koistinen sekä TUVA:n Riina Pirskanen ja Helmi Pulkkinen.

6 SIDOSRYHMÄYHTEISTYÖ JA KUMPPANUUDET

6.1 YHTEISTYÖ TOISTEN LUKIOIDEN KANSSA

NEST-keskus

Kuopion lukiotoimi hallinnoi laajaa NEST-keskusta, joka on Itä-Suomen lukioiden kansainvälistymistä, hanketoimintaa ja työelämäyhteistyötä tukeva verkosto. Lisätietoa [NEST-keskuksen](#) sivuilta.

Viisiapilaverkosto

Kuopion lukiotoimi on mukana viiden lukiokoulutusta järjestävän tahon verkostossa (Viisiapila), joka mahdollistaa lukiokoulutuksen kehittämisen isojen kaupunkien näkökulmasta. Verkoston kuuluvat Kuopion lisäksi Hämeenlinnan, Jyväskylän, Lahden ja Mikkelin lukiokoulutuksen järjestäjät.

LUKE-verkosto

LUKE-verkosto on kaikille lukioille avoin valtakunnallinen ja alueellinen yhteistyöverkosto. LUKE-toiminta tukee lukiokoulutuksen uudistamista ja lukioiden yhteistyötä.

Lukioiden kehittämisverkoston tarkoituksena on edistää lukiokoulutuksen uudistamista, lukiolainsäädännön tavoitteiden toteuttamista sekä vuonna 2021 käyttöön otettujen opetussuunnitelmien toimeenpanoa. Lukioiden opetushenkilöstöä ja johtoa tuetaan toimintakulttuurin muutoksessa sekä pedagogiikan ja oppimisympäristöjen kehittämisessä. Lisäksi kokeillaan ja levitetään lukioiden korkeakoulu- ja työelämäyhteistyöhön ja kansainvälisyyteen liittyviä käytäntöjä ja toimintamalleja.

(<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/luke-lukioiden-kehittamisverkosto>)

Itä-Suomen aluekoordinaattoreina toimivat rehtorit Päivi Kiiski ja Ensio Vatanen. Alueverkosto järjestää koulutuksia sekä yhteisiä LUKE-aamukahveja muutaman kerran lukuvuodessa.

Kuopion aikuislukion tekee läheistä yhteistyötä muiden aikuislukioiden kanssa. Lukioiden rehtorit ja/tai apulaisrehtorit tapaavat säännöllisesti.

6.2 MUU OPPILAITOS- JA TYÖELÄMÄYHTEISTYÖ

Kuopion alueen toisen asteen koulutuksen yhteistyöryhmä koordinoi vuosittain yhdessä tuotettavia tapahtumia peruskoululaisille ja kehittää nivelvaiheen toimintoja. Kuopion toisen asteen yhteistyöryhmän muodostavat toisen asteen koulutusta tarjoavat oppilaitokset: Kuopion kaupungin lukiot, Savon ammattiopisto, Palvelualan opisto PAOK, Ingmanedu, Kuopion konservatorio, STEP-koulutus ja Pohjois-Savon opisto. Lisäksi ryhmään kuuluvat lähialueiden lukioista Siilinjärvi, Leppävirta, Suonenjoki ja

Rautalampi. Ryhmä kokoontuu 4–5 kertaa vuodessa. Tärkeimpänä tehtävänä on edistää oppilaitosten välistä yhteistyötä ja jakaa ajankohtaisia asioita. Ryhmässä sovitaan avoimien ovien ajankohta sekä huoltajien illan ajankohta ja sisältö. Lukuvuonna 2025–2026 Kuopion lukioden edustajina ovat opetuspäälliköt Taina Vainio ja Mika Kuitunen sekä rehtori Mika Strömberg ja opinto-ohjaajat Henri Huovinen ja Anne Siven. [Toisen asteen yhteistyö - Hae lukioon](#)

Kuopion lukioden työelämä- ja korkeakouluviikko toteutetaan huhtikuussa 2026. Opiskelijat suorittavat yhden viikon aikana työelämään tutustumisen (1. vuositaso) tai korkeakouluopintoja (2. vuositaso).

Lukioden opettajat toteuttavat työelämä- ja korkeakoulu yhteistyötä **TET-vierailujen** muodossa. Aineryhmäagentit ovat päävastuussa näiden vierailujen toteuttamisessa.

6.3 KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ

Erasmus+-akkreditointi mahdollistaa Kuopion kaupungin lukioden kansainvälisen yhteistyön laajentamisen nykyisestään. Tavoitteena on sekä ylläpitää nykyisiä kansainvälisiä verkostoja että luoda uusia yhteistyömahdollisuuksia. Kuopion kaupungin lukiot ovat jo luoneet uusia verkostoja ja yhteistyöhankkeita akkreditoinnin mahdollistamien liikkuvuuksien aikana.

Akkreditoinnin ensimmäisten vuosien aikana Kuopion kaupungin lukioille luodaan yhtenäisiä liikkuvuuksien toteuttamiskäytänteitä. Lukuvuonna 2025–2026 kansainvälisyyden laatukriteerien painopisteenä on oppimisen tuki ja kestävä tulevaisuus.

Akkreditoinnin kautta järjestettyjen liikkuvuuksien lisäksi Kuopion kaupungin lukioilla on erillisiä Erasmus+-hankkeita sekä muita kansainvälisiä yhteistyöhankkeita. Lisäksi kotikansainvälisyys on näkyvä osa lukioden toimintaa. Lukuvuoden 2025–2026 tavoitteena on vahvistaa vihreää liikkuvuutta sekä kehittää edelleen osallisuutta niin liikkuvuuksien kuin kotikansainvälisyyden osalta.

Erasmus+-akkreditoinnin koordinoivana opettajana toimii Mari Hahtala-Pirskanen, ja lisäksi kaikille lukioille on valittu omat Erasmus+-vastuupettajat.

Kansainvälisyysasioiden vastuurehtorina toimii Inka Kokkonen.

6.4 YHTEISTYÖ HUOLTAJIEN KANSSA

Kodin ja koulun yhteistyön tavoitteena on

- varmistaa yhteistyössä opintojen sujuminen,
- tukea aikuistuvan nuoren itsenäisyyden ja vastuullisuuden kehittymistä,
- tukea opiskelijan hyvinvointia ja terveyttä sekä
- huolehtia tukea tarvitsevista opiskelijasta.

Koulun koko henkilöstö tekee yhteistyötä alaikäisten opiskelijoiden huoltajien kanssa tarpeen mukaan. Yhteistyötä voidaan jatkaa myös täysi-ikäisen opiskelijan luvalla. Yhteistyömuotoja ovat esimerkiksi huoltajienillat, koulun juhlat, ryhmänohjaajan yhteydenpito sekä muut tiedotteet koteihin. Oppivelvollisuuden laajeneminen ja uusi lukiolaki ovat entisestään korostaneet yhteistyön ja tiedottamisen merkitystä. Huoltajat osallistetaan koulun toimintaan ja sen arviointiin mm. kyselyiden avulla.

Kaikille Kuopion lukiolaisten huoltajille luodaan Wilma-tunnukset ja kannustetaan niiden käyttöön. Wilman kautta huoltajia tiedotetaan kouluun liittyvistä asioista, seurataan poissaoloja ja opintomenestystä sekä kutsutaan koululla järjestettäviin tilaisuuksiin. Wilman kautta myös muu yhteydenpito huoltajien kanssa on luontevaa.

Kuopion aikuislukio järjestää huoltajien illat sekä TUVA-koulutuksen opiskelijoiden huoltajille että aikuislukiossa opiskelevien oppivelvollisten huoltajille. Aikuislukion opinto-ohjaaja ja apulaisrehtori osallistuvat lukio-opintojen osalta kahden tutkinnon huoltajille suunnattuun huoltajien iltaan.

6.5 MUU YHTEISTYÖ

Kuopion lukiotöiden edustajat ovat olleet aktiivisesti mukana erilaisissa valtakunnallisissa kehittämisryhmissä esimerkiksi OKM:n lainsäädäntötyöhön liittyen. Näitä mahdollisuuksia tullaan jatkossakin hyödyntämään. Opetuspäällikkö on edustajana valtakunnan yhdeksän suurimman lukiokoulutuksen järjestäjän (Helsinki, Vantaa, Espoo, Turku, Tampere, Oulu, Jyväskylä, Kuopio ja Lahti) TOP9-verkostossa ja Kuntaliiton lukiokoulutuksen järjestäjien verkostossa. Rehtori Mika Strömberg toimii Kuntaliiton lukiolehtoriverkoston kutsuttuna jäsenenä.

Aikuislukiossa tehdään yhteistyötä yhteisöllisyyden ja opiskeluhoollon kehittämiseksi ja opiskelijoiden hyvinvoinnin edistämiseksi mm. kaupungin nuorisotyöntekijöiden sekä useiden muiden koulun ulkopuolisten yhteistyötahojen kanssa.

Aikuislukio tekee aktiivisesti yhteistyötä Suomen muiden aikuislukioden kanssa. Apulaisrehtori Tiina Kaljunen toimii Aikuislukioden Rehtorit ry:n hallituksessa. Tiivistä yhteistyötä tehdään myös Aikuislukioiliitto ry:n ja Aikuislukioden opettajat AIO ry:n kanssa osallistumalla järjestöjen tilaisuuksiin ja koulutuksiin. Riina Pirskanen on AIO ry:n hallituksen jäsen.

ORGANISOITUMINEN

7 ORGANISOITUMINEN JA JOHTAMINEN

7.1 JOHTAMISKÄYTÄNTEET JA TOIMINNAN SUUNNITTELU

Lukion toiminnan johtamisesta vastaa rehtori, rehtoritiimi tai rehtori työparinaan apulaisrehtori(t). Rehtorin tehtäviin kuuluvat yleishallinnollinen, pedagoginen ja strateginen johtaminen sekä lukioyhteisön toimintakulttuurin kehittämisen johtaminen. Myös lukiokoulutuksen laadun johtaminen on rehtorin toimenkuvaan liittyvä tehtävä. Usean rehtorin johtamalla Kuopion keskustakampuksella kunkin rehtorin tehtävät ja vastualueet on määritelty ja sovittu erikseen. Kuopion lukioden rehtoreiden esihenkilönä toimivat opetuspäälliköt I ja II.

Kuopion lukioden rehtorit muodostavat lukioden johtotiimin yhdessä opetuspäällikköjen ja opetusjohtajan kanssa. Johtotiimi edustaa Kuopion lukioden koulutuksen järjestäjää ja tekee yhteistyötä operatiivisessa

johtamisessa sekä kehittämistyössä. Tavoitteena on Kuopion lukiotoimen linjakas ja laadukas kehittäminen yhteisen vision ja tavoitteen pohjalta. Lisäksi lukioden rehtorit ja virka-paulaisrehtorit muodostavat yhdessä lukiokoulutuksen hallintosihteerin kanssa Lukioden rehtoritiimin, jossa yhdessä valmistellaan sekä linjataan asioita lukioden arkeen.

Kuopion aikuislukio muodostaa Kuopion taidelukio Lumitin ja Kuopion Lyseon lukion kanssa yhteisen Kuopion keskustan lukiokampuksen. Kampuksen lukioden hallinnosta vastaavat rehtori Mika Strömberg, Lyseon virka-apulaisrehtori Päivi Kiiski ja Lumitin virka-apulaisrehtori Inka Kokkonen sekä Aikuislukion luottamusapulaisrehtori Tiina Kaljunen ja päivälukioden luottamusapulaisrehtori Mari Hahtala-Pirskanen. Keskustan lukiokampuksen rehtoritiimi kokoontuu viikoittain. Keskustan lukiokampuksen hallinto sopii työnjaon vastuualueineen, jota tarkastellaan lukuvuosittain.

Hallinnon tukena toimii keskustan lukiokampuksen johtotiimi, johon kuuluvat rehtori Mika Strömberg, virka-apulaisrehtorit Inka Kokkonen ja Päivi Kiiski, apulaisrehtorit Mari Hahtala-Pirskanen ja Tiina Kaljunen, IB-koordinaattori Suvi Tirkkonen, *taidelukio Lumitin taidelinjojen puheenjohtaja Ville Heikkinen, opinto-ohjaaja Karoliina Nissinen*, erityisopettaja Maiju Kemppainen sekä opettajajäsenet Minna Aalto, Mari Hahtala-Pirskanen *sekä Anna-Kaisa Savolainen*. Johtotiimi valmistelee opettajainkokouksia ja veso-päiviä, suunnittelee koulun toimintaa sekä hoitaa hyvinvointiin liittyviä tehtäviä. Johtotiimi kokoontuu noin kerran jaksossa, ja sen kokousmuistiot ovat näkyvissä Lumitin ja Lyseon opettajille.

7.2 TIIMIT JA TYÖRYHMÄT

Kuopion lukiotoimessa toimii yhteisiä työryhmiä, joita on esitelty toisaalla tässä suunnitelmassa (esimerkiksi yhteiset aineryhmät, Erasmus+ - ja RO-koordinaattorit).

Myös lukiotasolla henkilöstö ja opiskelijat osallistuvat toiminnan suunnitteluun erilaisten tiimien ja työryhmien kautta, ja näiden toiminnalle määritellään erikseen toimintatavat ja tavoitteet.

Kuopion aikuislukion työryhmät lukuvuonna 2024–2025:

- Markkinointi/some: Timo-Jaakko Kukkonen (pj), Minna Hultunen (some), Riina Pirskanen (some), Tiina Kaljunen, Henri Huovinen ja Henna Pirttivaara.
- Työhyvinvointipari: Emmi Hurmeranta ja Päivi Pola
- TVT-vastaavat: Esa Pulkka (pj), Matias Saastamoinen ja Nuuti Vasari
- Turvallisuusvastaavat: Esa Pulkka ja Una Sutinen
- Ro-agentit: Emmi Hurmeranta ja Mira Lyytikäinen
- Kampuksen johtotiimi: Anna-Kaisa Savolainen

Aikuislukion opettajatiimien vastuupettajat:

- Iltaopetus: Minna Hultunen
- Kaksoistutkinto: Anna-Kaisa Savolainen ja Paavo Koistinen
- TUV: Riina Pirskanen ja Helmi Pulkkinen

Kampuksen lukioiden pedagogiset tiimit järjestävät neljä kertaa lukuvuoden aikana opetusta ja oppimista tukevaa toimintaa, pedagogisia kahviloita. Tavoitteena on jakaa henkilökunnalla olemassa olevaa osaamista ja kokemuksia. Aikuislukion opettajat voivat osallistua tilaisuuksiin.

7.3 HANKKEET

Kuopion lukiokoulutuksen yhteiset hankkeet lukuvuonna 2025–2026:

- EUKK124 ja EUKK130 Erasmus+ -akkreditointi
- KOP5256 Lukio-opiskelijoiden oppimisen tuen kehittäminen ja vahvistaminen (OPH)
- KOP5266 Meijän lukio (ESR) (luku 4.6)
- KOP5261 Pelillistämistä lukioon (OPH) (luku 3.2.1)
- KOP5262 Lupaus – Kuopion lukiopajan kokonaisvaltaisen valmennusmallin kehittämishanke (ESR) (luku 4.3)

Kaupungin taloudellisen tilanteen vuoksi ei ole lupa hakea uusia hankkeita lukuvuonna 2025–2026.

8 RESURSSIT

8.1 TALOUS

Opetukseen käytettävän resurssin eli henkilöstömenojen käyttöä suunnitellaan annettujen linjausten mukaisesti. Rehtoreiden yhteissuunnittelun avulla varmistetaan tarkoituksenmukainen opintotarjonta ja ryhmä koko annettujen talousraamien mukaisesti. Toimenpiteitä ovat esimerkiksi:

- opetustarjonnan suunnittelu opintotarjotinryhmässä
- talouden ajantasainen seuranta
- talouspäällikön ja opetuspäällikköjen talouspalaverit
- käyttötalouden laskentamallien kehittäminen
- tarkoituksenmukainen rekrytointi

Kuopion aikuislukion taloudesta vastaa rehtori Mika Strömberg. Taloutta seurataan MonetTieto – talousraportoinnin avulla. Koulukohtaista taloustilannetta käydään läpi opettajille jaksokokouksissa.

8.2 HENKILÖSTÖ

Kuopion kaupungin lukiotoimen hallintoa johtavat opetusjohtaja ja opetuspäälliköt ja keskeisenä tukena toimivat hallintosihteerit Mervi Parviainen ja Sami Kinnunen sekä tv-t-asiantuntija Matti Lähtevänoja. Lisäksi erilaisten hankkeiden kautta Kuopion lukiokoulutuksessa työskentelee vuosittain myös muita henkilöitä, joita on esitelty toisaalla tässä suunnitelmassa.

Lukiokoulutuksen henkilöstön osaamisen kehittäminen on tavoitteellista ja henkilökohtaista. Opettajien yhteistyötä tiivistetään aineryhmien sisällä ja niiden välillä. Koulutustarpeista ja arjen sujuvuudesta keskustellaan kehityskeskusteluiden yhteydessä ja haasteisiin etsitään ratkaisuja yhdessä.

Kuopion aikuislukioilla työskentelee rehtorin lisäksi 20 opettajaa, joiden pääkouluna on Aikuislukio. Lisäksi TUVAlinjoilla on kaksi erityisluokanopettajaa, joiden hallinnollinen koulu on Minna Canthin koulu. TUVAlla on myös kolme koulunkäynninohjaajaa, joiden kotikoulu on Aikuislukio. Iltaopetuksessa työskentelee kolme opettajaa, joiden pääkouluna on päivälukio.

Osa opettajista työskentelee pelkästään iltaopetuksessa tai TUVAlla tai kaksoistutkinnossa ja muutama opettaja opettaa kahdessa tai kaikissa eri toimintamuodoissa. Aikuislukioilla on oma koulusihteeri Marja Iivarinen, rehtorina toimii keskustan kampuslukioden rehtori Mika Strömberg ja apulaisrehtorina Tiina Kaljunen.

8.3 FYYSINEN OPPIMISYMPÄRISTÖ

Kuopion kaupungissa on kuusi päivälukiota ja yksi aikuislukio. Opetusta toteutetaan kuudessa eri toimipisteessä. Lukioiden tilat ovat eri-ikäisiä ja kunnoltaan hyvinkin erilaisia. Tiloista ja niiden kunnostamisesta vastaa Kuopion tilakeskus.

Lukioiden fyysisiä oppimisympäristöjä on uusittu ja niitä kehitetään olemassa olevien tilojen ja resurssien puitteissa. Ainakin kaikkien laajempien korjaustöiden yhteydessä oppimisympäristön kalustusta pyritään ajanmukaistamaan laadukkaan opetuksen mahdollistamiseksi.

Aikuislukion iltaopetus järjestetään Kuopion taidelukio Lumitin vuonna 2022 valmistuneessa kiinteistössä. Myös hallinnon tilat ovat Lumitin kiinteistössä.

TUVA-koulutuksen 10-, Silta- ja S2-linjat toimivat Puistokoulun tiloissa. TUVAn pajalinja toimii viereisessä rakennuksessa yhdessä nuorisopalveluiden kanssa.

Kaksoistutkinnon lukio-opetus annetaan SAKKYn tiloissa Savilahdessa.

8.4 TIETO- JA VIESTINTÄTEKNIikka

Tieto- ja viestintäteknikan opetuskäyttöä kehitetään opetussuunnitelman liitteenä olevan [kehittämissuunnitelman](#) pohjalta. Verkostomaiset hankkeet tukevat kehitystyötä. Lukiokoulutuksessa on pedagoginen tiimi, joka tukee jokaisen lukion opettajakuntaa ja teknisiä asiantuntijoita. Tiimiin kuuluvat lukuvuonna 2025–2026 Matti Lähtevänoja ja Riikka Korosalmi.

Kuopion aikuislukion tieto- ja viestintäteknikan tukihenkilöinä toimivat Esa Pulkka, Matias Saastamoinen ja Nuuti Vasari. He auttavat opiskelijoita ja henkilökuntaa tietoteknisissä ongelmissa.

ARVIOINTI

9 TOIMINNAN LAADUN ARVIOINTI

Toiminnan laadun arviointi on keskeinen osa lukiokoulutuksen laadun varmistusta. Osana laatukulttuuriin ja laadunhallinnan prosessien kehittämistä Kuopion lukioissa etsitään ja kokeillaan myös uusia tapoja, menetelmiä ja työkaluja toiminnan laadun arvioinnissa. Laadunhallintaan kuuluu systemaattisuus ja tavoitteellisuus. Lukioyhteisön toiminnan arvioinnissa keskeistä on, että arviointi kohdistuu toiminnan kannalta merkityksellisiin asioihin ja että arvioinnin tuloksia hyödynnetään suunnitelmallisesti toiminnan kehittämisessä.

- Lukuvuonna 2025–2026 Kuopion lukioiden laatutyön tavoitteita ovat:

- Jatketaan lukiokoulutuksen yhteisen laadunhallinnan järjestelmän rakentamista ja selvitetään erilaisten laadunhallinnan työvälineiden tarjoamia mahdollisuuksia.
- Vakiinnutetaan käyttöön arvioinnin vuosikello, joka tukee kyselyjen ja tulosten analysoinnin ajallista synkronisointia.
- Toteutetaan vuosikellossa määritellyt arvoinnit ja analysoidaan niiden tuloksia osana kehittämistä ja laadunhallintaa.
- Arvioidaan lukioden vuosisuunnitelmien tavoitteiden toteutumista lukuvuoden lopulla lukiotoimen tasolla johtotiimissä sekä lukioittain. Arviointikohteiksi valitaan lukuvuosittain yhteisesti sovittuja osa-alueita.
- Osallistutaan Viisiapila-verkoston vertaisarviointiin (ks. Luku 2.3 Lukiokoulutuksen laatustrategia)

9.1 OPETUKSEN JA OPPIMISEN LAADUN ARVIOINTI

Oppimisen arvioinnilla on monia tehtäviä. Arvioinnin avulla osoitetaan opiskelijan osaamistaso, motivoidaan opiskelijan oppimista ja tuetaan oppimisprosesseja. Arvioinnissa pyritään hyödyntämään monipuolisia arviointimenetelmiä ja huomioimaan laaja-alaisesti opiskelijan oppimista, osaamista ja työskentelyä. Myös opiskelijan itsearviointi sekä opiskeluryhmässä toteutettava vertaisarviointi ovat osa oppimisen arviointia.

Opetuksen laatua arvioidaan opintojaksopalautteilla, lukiokohtaisilla kyselyillä sekä oppimistulosten arvioinneilla. Laatuhankeiden tavoitteena on parantaa opetuksen tasalaatuisuutta ja oppimisen edellytyksiä vahvistamalla opettajien osaamista. Lukuvuonna 2025–2026 otetaan käyttöön opintojaksojen palautetyökalu.

Kuopion lukioden yhteisillä laajoilla opiskelijakyselyillä arvioidaan mm. opetuksen laatua ja opetussuunnitelman tavoitteiden toteutumista. Kyselyjen sisältöä tarkastellaan ja päivitetään tarvittaessa osana lukioden laatutyötä. Lisäksi toteutetaan oppilaitoskohtaisia kyselyjä.

9.2 TYÖYHTEISÖN TOIMINNAN LAADUN ARVIOINTI

Työyhteisön toiminnassa toisten oikeuksien ja velvollisuuksien kunnioittaminen, selkeys, yhteinen sitoutuminen hyvän työilmapiiriin ylläpitämiseen, tiedon ja osaamisen riittävä jakaminen sekä avoin ja turvallinen keskustelukulttuuri ovat keskeisiä työyhteisön laadukkaan toiminnan edellytyksiä. Työyhteisön toiminnan arvioinnissa pyritään ajantasaisuuteen, monipuolisuuteen ja avoimuuteen. Työyhteisön toimintaa arviotaessa kiinnitetään huomiota työtyytyväisyyteen, työilmapiiriin ja työyhteisön toimivuuteen. Koko lukioyhteisön osallisuus huomioidaan työyhteisön toiminnan arvioinnissa ja kehittämisessä.

Rehtorit arvioivat työyhteisön toimintaa yksilö- ja ryhmänäkökulmasta osana säännöllisiä kehityskeskusteluja. Myös uusien henkilöiden kanssa käytävissä tulokeskusteluissa ja lähtijöiden lähtökeskusteluissa saadaan tietoa työyhteisön toiminnan ja johtamisen laadusta.

9.3 JOHTAMISEN LAADUN ARVIOINTI

Johtamisen laadun arvioinnissa pätevät samat tavoitteet kuin työyhteisön laadun arvioinnissa. Kuopion lukiotoimessa lukuvuonna 2025–2026 johtamisen laadun arviointiin etsitään uusia, sopivia työkaluja.

9.4 SIDOSRYHMÄYHTEISTYÖN LAADUN ARVIOINTI

Kuopion lukioilla on erilaisia sisäisiä ja ulkoisia sidosryhmiä. Opiskelijoiden huoltajat ovat lukioden keskeinen sidosryhmä, ja sen lisäksi eri lukioissa on myös muita sidosryhmiä lukion oman tarpeen mukaan. Sidosryhmäyhteistyössä tavoitteena on avoin vuorovaikutus ja molempien tahojen pyrkimys ymmärtää toisen osapuolen odotuksia sekä tarkastella yhteistyötä molempien osapuolten näkökulmasta.

Sidosryhmäyhteistyön laadun arvioinnissa pyritään ymmärtämään, millainen yhteistyö on kummankin osapuolen kannalta tarkoituksenmukaista ja onnistunutta, ja arvioidaan yhteistyötä näistä tekijöistä käsin. Sidosryhmäyhteistyön laadun kehittämisessä ja arvioinnissa ylläpidetään aktiivista vuorovaikutusta sekä hyödynnetään erilaisia yhteisiä tilaisuuksia, kyselyitä ja palautekanavia. Osana lukioden laatukulttuurin kehittämistä haetaan soveltuvia menettelytapoja sidosryhmien osallistumiseksi laadun varmistukseen ja kehittämiseen.

9.5 MUUT ARVIOINNIT JA MITTAUKSET

Kuopion lukioissa osallistutaan Kuopion lukiotoimen toteuttamiin, sidosryhmäyhteistyönä toteutettaviin sekä lukiotoimijoille valtakunnallisella tasolla järjestettäviin arviointeihin ja mittauksiin erikseen sopien lukuvuoden aikana. Lukuvuonna 2025–2026 osallistumme Suomen lukiolaisbarometri-tiedonkeruuseen, jonka toteuttaa Opiskelun ja koulutuksen tutkimussäätiö Otus sr yhteistyössä Suomen Lukiolaisten Liiton kanssa.

LUKUVUODEN 2025–2026 TAPAHTUMAT

Kuopion lukioissa toteutetaan lukuvuoden 2025–2026 aikana monia koulun toimintaan kuuluvia tapahtumia ja tilaisuuksia. Suurin osa näistä toteutuu koulupäivän aikana ja koulun tiloissa, mutta mukana on myös muualla ja muuhun kellonaikaan toteutettavia tapahtumia (esimerkiksi retket ja leirikoulut).

Yksityiskohtainen listaus ja kuvaukset näistä löytyvät lukion kotisivujen kalenterista osoitteesta <https://kuopionaikuislukio.onedu.fi/web/>.

Lukuvuosi 2025-2026

Käsittely

Lukio	Kuopion aikuislukio		
Käsittely	Koulun työyhteisö/opettajakunta	Pvm, §	12.12.2025
Allekirjoitukset			
Päiväys	14.12.2025	Rehtori	Mika Strömberg
Päiväys	xx.yy.2025	Opetusjohtaja	Silja Silvennoinen

KOULUN TYÖAIKA

Työaika	Lukuvuoden työaika		Lomat / Vapaapäivät	
	Alkaa	Päättyy	Alkaa	Päättyy
Syyslukukausi	7.8.2025	22.12.2025	13.10.2025	17.10.2025
			23.12.2025	6.1.2026
Kevätlukukausi	7.1.2026	30.5.2026	6.1.2026	
			2.3.2026	6.3.2026
			1.5.2026	
			14.5.2026	

Jaksojärjestelmä iltalinja ja TUVA	Alkaa	Päättyy
I.1 (TUVA)	12.8.2025	29.8.2025
I (iltalinja), I.2 TUVA	1.9.2025	10.10.2025
II	20.10.2025	28.11.2025
III	1.12.2025	9.1.2026
IV	12.1.2026	20.2.2026
V	23.2.2026	14.4.2026
VI	15.4.2026	27.5. / 30.5.2026

Jaksojärjestelmä kaksoistutkinto	Alkaa	Päättyy
I	7.8.2025	5.9.2025
II	8.9.2025	10.10.2025
III	20.10.2025	14.11.2025
IV	17.11.2025	22.12.2025
V	7.1.2026	6.2.2026
VI	9.2.2026	20.3.2026
VII	23.3.2026	24.4.2026
VIII	27.4.2026	29.5.2026

TUNTIKEHYKSEN KÄYTTÖ
LV. LV. 2025-2026

Tuntikehyksen käyttäminen

luokkaopetukseen	404,00
tukiopetukseen	0,00
demonstraatiotunteihin	3,00
muu varaus	47,13
Yhteensä	454,13

Selvitys muu varaus käytöstä

RO	6,50	RO ryhmänohjaus
AX	21,00	Muu
KE	8,63	Lisäkertoimet
VT	11,00	Verkkotarjotin
HA	3,00	Hankevastuu
YHTEENSÄ	50,13	

Luokkaopetus:	iltalinja	TUVA	II-tutkinto	yhteensä
Pakolliset opintojaksot	75	90	82	247
Valinnaiset opintojaksot	44	38	31	113
Paikalliset opintojaksot	19		25	44
Yhteensä:	138	128	138	404